

☉ שם הכלי: שאלון יחסי אחים (Sibling Relations Questionnaire) SRQ

☉ פותח בשנת: 1985, על ידי: Furman & Buhrmester

☉ תורגם לעברית בשנת: 1976 על ידי: זק

1	מטרת הכלי	השאלון נועד לבדוק את מידת ההערכה העצמית הכללית של הילד על ידי קבלה/אי קבלה של ה"עצמי".
2	סוג כלי המחקר	שאלון
3	אוכלוסיית היעד	אחים לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי
5	מבנה הכלי	16 ממדים מרכזיים של יחסי אחאים נחלקים ל-4 גורמים: חום וקירבה, מעמד וסמכות, קונפליקט, ויריבות.
6	סוג סולם המדידה	במחקר של ורדי (2006) הנבדקים התבקשו לציין עד כמה הם מסכימים עם ההיגדים המוצגים בסולם ליקרט הנע בין 1 ("מסכים מאוד") לבין 5 ("לא מסכים בכלל"). ציון ההערכה העצמית הכללית חושב על ידי מיצוע היגדי השאלון. ציון גבוה יותר מצביע על רמת הערכה עצמית גבוהה יותר. קינג-דורפינקל (2004) השתמשה בסולם 1-4. במחקר של יחזקאלי (2014) כל ההיגדים נמדדים על סולם ליקרט בין חמש דרגות, כאשר רוב הדרגות נעות בין: 1-"כמעט ולא" ועד 5-"הרבה מאד". בהיגדים העוסקים בהעדפה הורית, הדרגות נעות בין: 1-"אחי כמעט תמיד מקבל יחס טוב יותר" ועד 5-"אני כמעט תמיד מקבל יחס טוב יותר".
7	סוג הפריטים בכלי	פריטי דירוג
8	אורך הכלי	אורך הכלי המקורי 48 פריטים. במחקר של יחזקאלי (2014) נעשה שימוש ב-39 פריטים בלבד.
9	מהימנות	מהימנות הגרסא המקורית, עקבית פנימית לכל 16 הממדים עולות על 0.70 (פרט לסולם תחרותיות 0.63). מהימנות מבחן חוזר בהפרש של 10 ימים הייתה גבוהה: $r=0.71$. במחקר של חנוכה-לוי (2009) נמצאו מהימנויות מעל 0.75 לממדים השונים

(פרט לשלושה סולמות בהם נמצאה מהימנות סביב 0.64) ומהימנויות גבוהות גם לארבעת הגורמים (פירוט במחקר עצמו). במחקר של יחזקאלי (2014) הכלי מורכב מ-39 היגדים המתייחסים ל-4 מימדים מרכזיים: 1. חום/קירבה (15 היגדים המודדים: אינטימיות, התנהגות פרו-חברתית, חברות, דמיון, הערצה וחובה). העקביות הפנימית (אלפא קרונברך) של מדד זה בשאלון הנוכחי 0.91. 2. סטטוס/כוח (12 היגדים המודדים: טיפוח, דומיננטיות והתחשבות בין האחים). העקביות הפנימית (אלפא קרונברך) של מדד זה בשאלון הנוכחי 0.73. 3. קונפליקט (6 היגדים המודדים: וכנות, אנטגוניזם ותחרותיות). העקביות הפנימית (אלפא קרונברך) של מדד זה בשאלון הנוכחי 0.87. 4. יריבות (6 היגדים המודדים: תחושת העדפה הורית של ילד אחד על פני השני). העקביות הפנימית (אלפא קרונברך) של מדד זה בשאלון הנוכחי 0.89.	תקיפות	10
לא צויין.		

רשימת מחקרי קרן שלם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
חנוכה-לוי דקלה (2009). איכות הלמידה המתווכת באינטראקציה בין אחאים בוגרים ואחאים צעירים עם או בלי פיגור שכלי: השפעות תיווך האם ויחסי אחאים. אונ' בר-אילן. תואר שלישי. מנחה: פרופ' צוריאל דוד.	<u>551</u> למחקר המלא
יחזקאלי מירי (2014). אחאות לילדים עם וגבלות שכלית התפתחותית וילידים עם התפתחות תקינה- הבדלים במאפייני הקשר בין האחים ובהסתגלות הנפשית (באמצעות כלים מילוליים ולא מילוליים). אונ' חיפה. תואר שני. מנחה: ד"ר רגב דפנה.	<u>613</u> למחקר המלא

[למאגר המחקרים של קרן שלם](#)

שאלון יחסי אחים

SRQ (Sibling Relations Questionnaire)

Furman & Buhrmester (1985)

שאלון יחסי אחים על פי Furman & Buhrmester, 1985 מס' נבדק _____

אח יקר!	
בשאלון זה הנך מתבקש לחשוב על השאלות העוסקות ביחסיך עם אחיך הצעיר _____ (שם). בכל שאלה עליך להקיף את הספרה המתאימה ביותר לתשובתך.	
1. ישנם אחים המרבים לעשות זה למען זה, בעוד אחים אחרים ממעטים לעשות אחד למען השני. עד כמה אתה ואחיך עושים האחד למען השני?	[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
2. למי מתייחסת אמן טוב יותר, בדרך כלל, לך או לאחיך?	[1] כמעט תמיד אלי [2] לפעמים אלי [3] מתייחסת אלינו במידה שווה [4] לפעמים לאחי [5] כמעט תמיד לאחי
3. באיזו מידה אתה מראה לאחך כיצד לעשות דברים שהוא אינו יודע לעשות?	[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
4. באיזו מידה אחיך מראה לך כיצד לעשות דברים שאיך יודע לעשות?	[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
5. באיזו מידה אתה אומר לאחך מה לעשות?	[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
6. באיזו מידה אחיך אומר לך מה לעשות?	[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
7. למי מתייחס אבך טוב יותר בדרך כלל, לך או לאחיך?	[1] כמעט תמיד אלי [2] לפעמים אלי [3] מתייחסת אלינו במידה שווה [4] לפעמים לאחי [5] כמעט תמיד לאחי

[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	8. אחים מטומנים אכפתיים יונג זה כלפי זה ואילו אחים אחרים יותר ידישיים זה כלפי זה. באיזו מידה אתה ואחיך אכפתיים (דואנים) אחד לשני?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	9. באיזו מידה אתה ואחיך הולכים יחד למקומות ועושים דברים ביחד?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	10. באיזו מידה אתה ואחיך מעליבים וקוראים בשמות אחד לשני?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	11. עד כמה אתה ואחיך אוהבים את אותם דברים?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	12. באיזו מידה אתה ואחיך מספרים אחד לשני הכלל?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	13. ישנם אחים שמנסים לגבור אחד על השני (כל אחד מנסה להיות יותר טוב מאחיו) ואחרים ממשעטים לגבור אחד על השני. עד כמה אתה ואחיך מנסים לגבור האחד על השני?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	14. עד כמה אתה מעריך ומכבד את אחיך?
[1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	15. עד כמה אחיך מעריך ומכבד אותך?

16. נדך כמה אתה ואחיך רבים ולא מסכימים האחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
17. ישנם ארויס המרביט לשתף פעולה זה עם זה וישנם אחיס הממעטים לשתף פעולה זה עם זה. נדך כמה אתה ואחיך משתפים פעולה האחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
18. מי מקבל יותר תשומת לב מאימך, אתה או אחיך? [1] כמעט תמיד אני [2] לפעמים אני [3] שנינו במידה שווה [4] לפעמים אחי [5] כמעט תמיד אחי	
19. באיזו מידה אתה עוזר לאחיך עם דברים שהוא לא יכול לעשות בעצמו? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
20. באיזו מידה אחיך עוזר לך עם דברים שאינך יכול לעשות בעצמך? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
21. באיזו מידה אתה מכריח את אחיך לעשות דברים? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
22. באיזו מידה אחיך מכריח אותך לעשות דברים? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
23. מי מקבל יותר ונשומת לב מאבך, אתה או אחיך? [1] כמעט תמיד אני [2] לפעמים אני [3] שנינו במידה שווה [4] לפעמים אחי [5] כמעט תמיד אחי	

24. עד כמה אתה ואחיך ארתכים האחד את השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
25. ישנם אחים המרבים לשחק ולבלות יחד, ולעומתם ישנם אחים הממעטים לשחק ולבלות יחד. באיזו מידה אתה ואחיך משתעשעים ומשחקים אחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
26. עד כמה אתה ואחיך אכזריים אחד לשני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
27. עד כמה יש בינך וביך אחיך במשותף (נושאים משותפים)? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
28. עד כמה אתה ואחיך חולקים סודות ורגשות פרטיים? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
29. עד כמה אתה ואחיך מתחרים זה בזה? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
30. עד כמה אתה מסתכל על אחיך כדוגמא וגאה בו? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד
31. עד כמה אחיך מסתכל עליך כדוגמא ומתגאה בך? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד

32. באיזו מידה אתה ואחיך מתעצבנים אחד על השני ומתווכחים האחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
33. עד כמה אתה ואחיך חולקים האחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
34. את מי אמך בדרך כלל מעדיפה, אותך או את אחיך? [1] כמעט תמיד אותי [2] לפעמים אותי [3] את שנינו במידה שווה [4] לפעמים את אחי [5] כמעט תמיד את אחי	
35. באיזו מידה אתה מלמד את אחיך דברים שהוא לא יודע? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
36. באיזו מידה אחיך מלמד אותך דברים שאיך יודע? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
37. באיזו מידה אתה מטיל על אחיך פקודות? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
38. באיזו מידה אחיך מטיל עליך פקודות? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
39. את מי אבך בדרך כלל מעדיף, אותך או את אחיך? [1] כמעט תמיד אותי [2] לפעמים אותי [3] את שנינו במידה שווה [4] לפעמים את אחי [5] כמעט תמיד את אחי	

40. עד כמה יש חרגשת חיבת חזקה (אהבה) בייך ובין אחייך? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
41. ישנם אחים המבלים הרבה זמן אחד עם השני ולעומתם ישנם אחים המבלים מעט זמן אחד עם השני. כמה זמן אתה ואחייך מבלים אחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
42. באיזו מידה אתה ואחייך נטפלים ומציקים אחד לשני בדרכים מרשעות? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
43. עד כמה אתה ואחייך דומים? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
44. עד כמה אתה ואחייך מספרים אחד לשני דברים שאתם לא רוצים שאנשים אחרים יידעו? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
45. עד כמה אחייך ואתה מנסים לעשות דברים טוב יותר אחד מהשני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
46. עד כמה אתה מעריך את אחייך? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
47. עד כמה אחייך מעריך אותך? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	
48. באיזו מידה אתה ואחייך מתווכחים אחד עם השני? [1] כמעט אף פעם [2] מעט מאוד [3] מדי פעם [4] די הרבה [5] הרבה מאוד	

أكاديمية القاسمي - كلية أكاديمية للتربية
מכללת אלקאסמי - מכללה אקדמית